

Sygn. akt II Ca 691/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wiesława Buczek - Markowska
Sędziowie:	SSO Sławomir Krajewski SSR del. Katarzyna Longa (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrzęszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 lutego 2014 roku w S.

sprawy z powództwa **A. M.**

przeciwko **M. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 4 kwietnia 2013 r., sygn. akt III C 765/12

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 691/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 stycznia 2012 roku A. M. wniosła o zasądzenie od M. O. – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „megabuty.pl” M. O. kwoty 377 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu A. M. wskazała, że w dniu 26 stycznia 2011 roku w sklepie internetowym pozwanego www.megabuty.pl nabyła buty do koszykówki halowej z kolekcji L. James’a – N. (...) IV, kod produktu (...) za cenę 299,00 zł, dla swojej córki, które nie mogą być używane zgodnie z ich przeznaczeniem, ponieważ po okresie około dwóch miesięcy od dnia zakupu używania zgodnie z przeznaczeniem okazało się, że buty uległy uszkodzeniu w sposób uniemożliwiający dalsze ich używanie.

W dniu 7 lutego 2012 roku referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (sygn. akt III Nc 162/12).

M. O. zaskarżył nakaz zapłaty sprzeciwem, w uzasadnieniu którego wnosił o oddalenie powództwa, podnosząc, że zgłaszane przez powódkę uszkodzenie obuwia wystąpiło na skutek mechanicznego uszkodzenia i nieprawidłowego użytkowania – niezgodnie z przeznaczeniem, a nie z przyczyn jego wadliwości.

Wyrokiem z dnia 04 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanego M. O. na rzecz powódki A. M. kwotę 377 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 05 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, nadto zasądził od pozwanego na jej rzecz koszty procesu w kwocie 265,02 zł.

U podstaw tego rozstrzygnięcia legły następujące ustalenia faktyczne: w dniu 26 stycznia 2011 roku A. M. nabyła w sklepie internetowym pozwanego www.megabuty.pl buty do koszykówki halowej z kolekcji L. James'a – N. (...) IV, kod produktu (...) za cenę 299,00 zł, dla swojej córki. Po dwóch miesiącach użytkowania, około 7 kwietnia 2011 roku A. M. stwierdziła niezgodność zakupionego obuwia z umową i 27 kwietnia 2011 roku dokonała zgłoszenia reklamacyjnego, w którym wskazała następującą wadę obuwia: buty po bokach zarówno na prawym jak i lewym puściły szwy (klej). W dniu 9 maja 2011 roku sprzedawca zwrócił reklamację wraz z obuwem oraz adnotacją, że reklamacja nieuzasadniona albowiem na podstawie oględzin reklamowanego obuwia nie stwierdzono wad materiałowo-produkcyjnych a wyłącznie uszkodzenie mechaniczne – rozerwanie materiału cholewki prawego i lewego buta powstałe podczas użytkowania. Za uszkodzenia takie nie odpowiada sprzedawca ani producent. Towar zgodny z umową. W następstwie odmowy uwzględnienia reklamacji A. M. zwróciła się z prośbą o pomoc w załatwieniu sprawy do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w W., który uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w S.. Jego działania zmierzające do polubownego załatwienia sporu skutkowały propozycją pozwanego obniżenia ceny obuwia o 20% jego wartości, na co powódka nie przystała składając wniosek o rozpatrzenie sprawy przez sąd polubowny, w treści którego wskazała, że odstępuje umowy i zażądała zwrotu ceny za zakupione obuwie. Pozwany nie wyraził zgody na rozpoznanie sporu przez ten sąd.

Powódka uzyskała opinię rzeczoznawcy K. J., że produkt jest wadliwy ze względów technologicznych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd powództwo, mające oparcie w treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami), uznał za uzasadnione. Sąd jednocześnie podkreślił, że okolicznością sporną pomiędzy stronami było to, czy w przedmiotowym obuwie zaistniała niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową sprzedaży. W tej mierze przytaczają przepisy art. 4 ust. 1 i 3 powołanej ustawy, Sąd wskazał, że ocenę istnienia czy też nieistnienia niezgodności towaru z umową przeprowadza się w kontekście celu nabycia danego towaru oraz jego właściwości charakterystycznych dla rzeczy ruchomych pewnego rodzaju. Sąd jednocześnie podkreślił, że definicja zgodności towaru z umową została ujęta jako domniemanie prawne, w konsekwencji którego, w przypadku stwierdzenia, iż towar nadaje się do używania w ramach swego przeznaczenia oraz posiada cechy, które są właściwe dla tego rodzaju towarów, uznać należy, iż jest on zgodny z umową. Dlatego to na kupującym ciąży obowiązek wykazania niezgodności towaru z umową, a także, że została ona stwierdzona przez niego w terminie 6-miesięcznym od wydania towaru (dla skorzystania z domniemania z art. 4 ust. 1) bądź 2-letnim liczoną od ww. chwili (przewidzianym jako dolna granica odpowiedzialności sprzedawcy). Sąd wskazał, że obuwie będące przedmiotem sporu to obuwie sportowe, przeznaczone do gry w koszykówkę halową.

Sąd wskazując na istotę sporu między stronami, podał, że to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania, że zgłoszona w reklamacji niezgodność towaru z umową powstała na skutek nieprawidłowego użytkowania obuwia (gry na boisku w koszykówkę) lub też ma charakter mechaniczny (przydeptanie przez innego zawodnika, podskakiwanie). Tymczasem jak podkreślił Sąd pozwany ograniczył się do formułowania twierdzeń, które nie mają charakteru dowodu.

W kontekście uregulowań zawartych w art. 8 ust. 1 i 4 ustawy Sąd wskazał, że biorąc pod uwagę rodzaj i przeznaczenie przedmiotowego obuwia, zaistniała w nim niezgodność z umową, pozbawiającą je szczególnych walorów użytkowych, należy ocenić jako istotną, co aktualizuje uprawnienie powódki do odstąpienia od umowy sprzedaży przedmiotowego obuwia. Jednocześnie Sąd wskazał, że z uwagi na przeznaczenie zakupionego przez powódkę obuwia, oczywistym jest, że wytrzymałość tego obuwia na zarysowania, pęknięcia, urazy, otarcia, działające siły winno być zdecydowanie

większe niż obuwia przeznaczonego do codziennego użytku. Tymczasem używanie zakupionego obuwia przez niespełna trzy miesiące nie może być uznane za wystarczające przy tego typu sporcie wyczynowym i nie można się zgodzić z pozwanym, że czas używania takiego obuwia jest krótki, bo zawodowi gracze zmieniają je po każdym meczu. Sąd podkreślił, że obuwiu wystawione do sprzedaży jako obuwiu do sportu kontaktowego, jakim jest koszykówka powinno cechować się dużą wytrzymałością, zgodną z charakterem sportu do jakiego jest przeznaczone. Sąd w całej rozciągłości zgodził się z opinią biegłego sądowego i uznał jego ocenę i argumentację za spójną, rzeczową przekonującą i wyjaśniającą wszystkie aspekty niezbędne do oceny zawartych w zleceniu opinii okoliczności oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na przepis art. 494 k.c. i uznając odstąpienie od umowy za skuteczne, Sąd wskazał, że pozwany obowiązany jest zwrócić powódce kwotę, jaką zapłaciła ona tytułem ceny sprzedaży. Ponadto Sąd uznał za zasadne żądanie powódki wyrównania jej kosztów poniesionych na uzyskanie opinii rzeczoznawcy w kwocie 60 zł oraz kosztów przesyłki reklamacji i obuwia. O odsetkach ustawowych orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., uznając żądanie w tym przedmiocie za usprawiedliwione od dnia wniesienia pozwu, co miało miejsce w dniu 5 stycznia 2012 roku.

Natomiast o kosztach procesu Sąd orzekł mając na uwadze regulację art. 98 k.p.c., i wskazując, że na zasądzoną kwotę składa się opłata stała od pozwu w wysokości 30 zł, którą powódka uiszczała inicjując niniejsze postępowanie, oraz kwota 235,02 zł, którą powódka poniosła uiszczając zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 4 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że uszkodzenie towaru konsumpcyjnego jest równoznaczne z jego niezgodnością z umową, podczas gdy uszkodzenie może stanowić skutek takiej niezgodności, jednakże niezgodność towaru z umową nie zawsze jest przyczyną uszkodzenia;

- art. 4 ust. 1 i 4 powołanej ustawy poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że o istnieniu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową świadczyć może okres użytkowania tego towaru do czasu jego uszkodzenia, podczas gdy dla stwierdzenia istnienia tejże niezgodności pozostaje obojętne kiedy doszło do uszkodzenia, znaczenie ma natomiast z jakiej przyczyny ono powstało;

- art. 4 ust. 4 powołanej ustawy w zw. z art. 6 k.c. poprzez nieprawidłowe zastosowanie wyrażające się w obciążeniu pozwanego ciężarem wykazania, że uszkodzenie obuwia zakupionego przez powódkę powstało na skutek nieprawidłowego jego użytkowania lub też ma charakter mechaniczny a w konsekwencji obowiązkiem wykazania, że obuwiu zakupione przez powódkę pozostaje zgodne z umową, podczas gdy bezspornym jest w sprawie, iż obuwiu to nadawało się do użycia zgodnie z jego przeznaczeniem i w taki sposób córka powódki niego korzystała, a w konsekwencji rzeczą powódki jest obalenie domniemania wyrażonego w tym przepisie i wykazanie, że zakupiony przez nią towar pozostaje niezgodny z umową.

- art. 8 ust. 4 ustawy poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że kupujący nabywa uprawnienie do odstąpienia od umowy również, gdy sprzedawca odmawia uznania reklamacji, uzasadniając odmowę brakiem niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową, podczas gdy ustawa przewiduje takie uprawnienie wyłącznie wówczas gdy sprzedawca nie ma możliwości spełnienia żądania konsumenta

- art. 65 § 1 k.c. poprzez nieprawidłowe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że powódka w piśmie z dnia 05 sierpnia 2011 r. odstąpiła od umowy łączącej strony, podczas gdy powódka jedynie wniosła o rozwiązanie umowy przez sąd polubowny, nazywając to odstąpienie rozwiązaniem.

Pozwany zarzucił również naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym:

- art. 229 k.p.c. poprzez nieuprawnione przyjęcie, że niezgodność zakupionego obuwia została przyznana przez pozwanego, podczas gdy przyznał on jedynie istnienie uszkodzenia mechanicznego podczas użytkowania;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i zastąpienie jej dowolnością, wyrażającą się w ocenie dowodu z pisma powódki z dnia 05 sierpnia 2011 r. prowadzącą do przyjęcia, że pismo to zawiera oświadczenie woli powódki o odstąpieniu od umowy skierowane do pozwanego, podczas gdy jego treść wprost wskazuje że oświadczenie zostało skierowane do sądu polubownego;

- art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na wiadomościach specjalnych, pomimo braku powołania stosownych ustaleń faktycznych oraz ich oparcia w zebranych materiałach dowodowych;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie odniesienia się w treści uzasadnienia wyroku do zarzutów pozwanego w przedmiocie braku uprawnienia powódki do odstąpienia od umowy łączącej strony oraz braku złożenia przez nią oświadczenia w tym przedmiocie;

W konsekwencji zdaniem pozwanego Sąd poczynił błędne ustalenia faktyczne, sprowadzające się do twierdzenia, że w dniu 05 sierpnia 2011 r. powódka odstąpiła od umowy zawartej z pozwanym, podczas gdy treść tego pisma nie daje podstaw do takiego wniosku, nadto że obuwiu zakupione przez powódkę pozostaje niezgodne z zawartą umową, podczas gdy ocena taka wymaga wiadomości specjalnych, zaś materiał dowodowy uwzględniony w wyroku takich wiadomości nie dostarcza.

Formułując te zarzuty, pozwany wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że aby stwierdzić istnienie niezgodności zakupionego przez powódkę obuwia z umową Sąd I instancji winien był dociec przyczyny powstania uszkodzenia obuwia, zamiast a priori przyjmować, że niezgodność taka istnieje. Nadto zdaniem pozwanego uzasadnienie wyroku świadczy o tym, że nie rozróżnia ono uszkodzenia towaru od niezgodności z umową, w skutek czego sprowadza instytucję niezgodności towaru z umową do każdego uszkodzenia towaru obniżającego wartość użytkową, podczas gdy oba pojęcia są różne rodzajowo. Dalej pozwany wskazał, że rzutuje to na rozkład ciężaru dowodu. Skoro powódka wywodzi swoje roszczenia z istnienia niezgodności z umową to na niej ciążył obowiązek wykazania istnienia tej niezgodności; tego obowiązku nie wykonuje wykazanie istnienia uszkodzenia obuwia.

Pozwany zarzucił, że co prawda Sąd scharakteryzował jakie cechy winno wykazywać obuwiu sportowe, jednakże nie wskazał jak taką wytrzymałość mierzyć i jak ustalić wzorcowy jej model, według którego ocenione zostało obuwiu zakupione przez powódkę. Dalej zostało podkreślone, że stanowisko Sądu, że obuwiu zakupione przez powódkę takiej wytrzymałości nie posiada, nie zostało oparte na wiadomościach specjalnych. W uzasadnieniu Sąd nie przywołał bowiem dowodu z opinii biegłego, jako podstawy dokonanych ustaleń faktycznych.

Pozwany wskazał również, że powódka nigdy skutecznie nie odstąpiła od umowy, również z tego powodu, że nie nabyła tego uprawnienia. Uprzedzając ewentualną argumentację, pozwany wskazał, że wskazówki interpretacyjne przewidziane w art. 65 k.c. służą wykładni treści oświadczenia woli, nie zaś jego adresata. Z całą stanowczością pozwany podkreślił, że nie był adresatem oświadczenia powódki z dnia 05 sierpnia 2011 r.

Powódka w odpowiedzi na apelację, wniosła o jej oddalenie, wskazując że wyrok jest prawidłowy. Nadmienila, że niezgodność towaru z umową potwierdził w toku procesu powołany przez sąd biegły a Sąd oparł się na jego wiedzy specjalistycznej. Podniosła również, że jej oświadczenie o odstąpieniu od umowy dotarło do pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie powódka domagała się zwrotu ceny zapłaconej za zakupione u strony pozwanej obuwie sportowe na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 141, poz. 1176 ze zm.).

Strona pozwana nie kwestionowała sprzedaży powódce butów i złożenia przez nią reklamacji. Nie zgadzała się jednak z charakterem uszkodzeń obuwia. Spór sprowadzał się zatem do rozstrzygnięcia kwestii, czy towar był niezgodny z umową, a w dalszej mierze czy powódce służyło prawo do odstąpienia od umowy.

Pomimo tego, że pozwany w pierwszej kolejności podniósł zarzuty naruszenia prawa materialnego, zaś w dalszej procesowego, ich ocena nastąpi w odwrotnej kolejności, gdyż ocena prawidłowości zastosowanych przepisów prawa materialnego może być dokonana jedynie po uprzednim ustaleniu, że ustalenia faktyczne, stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, zostały dokonane zgodnie z przepisami prawa procesowego.

W tej mierze pozwany podniósł zarzuty związane z oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 233 § 1 k.p.c.), ze sporządzeniem pisemnego uzasadnienia orzeczenia (art. 328 § 2 k.p.c.) i wydaniem rozstrzygnięcia w oparciu o wiadomości specjalne (art. 278 § 1 k.p.c.) i w konsekwencji zarzucił błędy w ustaleniach faktycznych w postaci ustalenia, że powódka odstąpiła od umowy pismem z dnia 05 sierpnia 2011 r. i obuwie zakupione przez powódkę jest niezgodne z umową.

Nadmienić należy, że istnieje swoista gradacja zarzutów procesowych, związanych z szeroko pojętym gromadzeniem materiału dowodowego i czynieniem na jego podstawie ustaleń faktycznych. Otóż, w pierwszej kolejności, mogą pojawić się zarzuty związane z gromadzeniem materiału dowodowego. W przedmiotowej sprawie, pozwany wskazał, że swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł na wiadomościach specjalnych, podczas gdy brak jest w stanie faktycznym ustaleń poczynionych w oparciu o opinię biegłego. Istotnie zarzut ten należałoby uznać za słuszny, jako że Sąd Rejonowy pomimo tego że na potrzeby postępowania dopuścił z urzędu dowód z opinii i opinii uzupełniającej biegłego rzeczoznawcy na okoliczność wskazania przyczyn uszkodzenia obuwia zakupionego przez powódkę. Ustalając stan faktyczny Sąd pominął jednak ocenę jaka dokonał biegły, wskazując wyłącznie, że taki dowód został w sprawie przeprowadzony. Pisemne motywy rozstrzygnięcia nie pozostawiają jednak wątpliwości, że Sąd na dowodzie tym oparł się, co skutkowało uznaniem że stwierdzone uszkodzenia są niezgodnością zakupionego towaru z umową, jak też że owa niezgodność ma charakter istotny. Uchybienie powyższe, nie może oznaczać że ów dowód w sprawie nie został przeprowadzony, zwłaszcza że strony miały możliwość zapoznania się z treścią opinii oraz opinii uzupełniającej, w tym mogły zgłaszać swoje zastrzeżenia. Uchybienie to nie miało zatem wpływu na treść rozstrzygnięcia, mimo bowiem braku wskazania w ustaleniach faktycznych wskazanego dowodu jako podstawy tych ustaleń, nie ma żadnych wątpliwości że Sąd Rejonowy opinie biegłego zaliczył w poczet materiału dowodowego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Po drugie, jeżeli materiał dowodowy został prawidłowo zebrany, dochodzi do jego oceny. Zatem, może tu dojść do naruszenia zasady swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego; pozwany taki zarzut podniósł, stwierdzając że sąd przekroczył tę zasadę dokonując tak naprawdę dowolnej oceny dowodów, co wyrażało się w uznaniu przez Sąd, że powódka pismem z dnia 05 sierpnia 2011 r. złożyła pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy, w sytuacji gdy oświadczenie to było skierowane do sądu polubownego. Zarzut ten został powiązany z zarzutem naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. i art. 65 k.c., gdyż zdaniem skarżącego Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu nie wyjaśnił zarzutów wyartykułowanych już w toku postępowania I – instancyjnego, a dotyczących tego, że w ocenie pozwanego powódka nie złożyła oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Dokonując zbiorczej oceny tych zarzutów, wskazać należy, że o tym jakie elementy winno zawierać uzasadnienie orzeczenia stanowi przepis art. 328 § 2 k.p.c. Nie wynika z niego by Sąd miał obowiązek odniesienia się do zarzutów strony nie mających znaczenia procesowego. Z treści powołanej normy wynika, że uzasadnienie powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Na wskazanie podstawy faktycznej składa się ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Jednakże jak wskazuje się w doktrynie o uchybieniu przepisowi art. 328 § 2 k.p.c., w sposób wpływający na treść wyroku, można mówić jedynie wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego

orzeczenia nie zawierało danych pozwalających na kontrolę tego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., I CKN 185/01, Lex nr 52726; z dnia 5 października 2005 r., I UK 49/05, M.Praw. 2006, nr 4, s. 214). W doktrynie wskazuje się, że naruszenie przepisu o sposobie uzasadnienia wyroku może stanowić przyczynę uchylenia wyroku, o ile uniemożliwia sądowi wyższej instancji kontrolę, czy prawo materialne i procesowe zostało należycie zastosowane. Tymczasem na gruncie rozpoznawanej sprawy o niemożności dokonania kontroli instancyjnej nie może być mowy, uzasadnienie zawiera elementy pozwalające na dokonanie takiej kontroli, nawet pomimo tego że Sąd nie odniósł się do zarzutów strony pozwanej, że nie zostało dotychczas złożone oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Sąd Rejonowy przyjął, że takie oświadczenie zostało zawarte w piśmie powódki z dnia 05 sierpnia 2011 r. skierowanym do Sądu Polubownego. Zdaniem pozwanego oświadczenie to zostało skierowane do Sądu Polubownego, nie zaś do niego. Sąd Okręgowy zauważa, że pozwany nie negował, że taki wniosek został jemu doręczony w ramach postępowania przesądowego a zatem, że dotarł do jego wiedzy. W kontekście uprawnień jakie daje konsumentowi niezgodność towaru z umową, w świetle reguł interpretacyjnych wynikających z art. 65 § 1 i 2 k.c., których naruszenie zarzuca powód, stwierdzić należy, że nie ma żadnych wątpliwości że powódka złożyła skuteczne oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Sąd Okręgowy zauważa także, że zgłoszenie reklamacyjne zostało dokonane przez powódkę na druku narzuconym przez sprzedawcę; w druku tym nie zostały wskazane roszczenia jakie kupującemu przysługują na podstawie art. 8 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r., poz. 1176). Zawarcie oświadczenia o odstąpieniu od umowy w piśmie skierowanym do Sądu Polubownego, które zostało pozwanemu doręczone, zarzuty naruszenia przepisów art. 328 § 2 k.p.c. i art. 65 § 1 k.c., a w konsekwencji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, czyni niezasadnymi.

Przepis art. 65 k.c. wskazuje na konieczność dokonania wykładni umów na trzech poziomach, tj. ustalenia literalnego brzmienia, ustalenia treści oświadczenia woli przy zastosowaniu reguł określonych w art. 65 § 1 k.c. oraz w przypadku wykładni umów ustalenie sensu złożonych oświadczenia woli poprzez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2011 r., V CSK 204/10, niepubl.). Zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności złożenia oświadczenia woli, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 1975 r., III CRN 160/75, OSPIKA 1977, Nr 1, poz. 6), ich status, przebieg negocjacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 września 1998 r., I CKN 815/97, OSNC 1999, Nr 2, poz. 38).

Podkreślenia wymaga, że przepisy dla skuteczności złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie wymagają żadnej szczególnej formy; jedynie przepis art. 77 § 2 k.c. formy pisemnej dla oświadczenia o odstąpieniu od umowy wymaga wyłącznie w sytuacji, gdy umowa została zawarta w formie pisemnej. Powódka swoje oświadczenie złożyła na piśmie. Co więcej nawet pozew inicjujący przedmiotowe postępowanie mógłby zostać uznany za takie oświadczenie, zważywszy na to że został on doręczony pozwanemu w dniu 05 marca 2012 r., w sytuacji gdy stwierdzenie niezgodności miało miejsce ok. 7 kwietnia 2011 r. Termin przedawnienia oraz uprawnienie do odstąpienia od umowy przewidziane w art. 10 ust. 2 ustawy, upływały zatem już po wytoczeniu powództwa.

Tym samym nie można podzielić zarzutu, że doszło do naruszenia art. 65 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie w zakresie interpretacji oświadczenia powódki o odstąpieniu od umowy. Adresatem oświadczenia nie mógł być Sąd Polubowny, a jedynie pozwany, który jako przedsiębiorca prowadzący aktywną działalność w zakresie sprzedaży obuwia, musi wiedzieć jakie roszczenia przysługują konsumentom w przypadku stwierdzenia niezgodności zakupionego towaru z umową.

Po trzecie, zarówno przy błędnej ocenie materiału dowodowego, jak też przy prawidłowej ocenie, Sąd orzekający czyni ustalenia faktyczne i wówczas mogą pojawić się błędy w tych ustaleniach, polegające na sprzeczności poczynionych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego, ocenionego w granicach zakreślonych treścią art. 233 § 1 k.p.c. Pozwany taki zarzut również wyartykułował w odniesieniu do uznania przez Sąd, że powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy, jak również w zakresie ustalenia że obuwie zakupione przez powódkę pozostaje niezgodne z zawartą umową, podczas gdy ocena ta wymaga wiadomości specjalnych, zaś uwzględniony przy wyrokowaniu materiał dowodowy takich wiadomości dostarcza. Częściowo do wskazanego zarzutu Sąd Okręgowy odniósł się powyżej. W chwili obecnej należy nadmienić, że dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na potrzeby toczącego się postępowania

oznacza, że opinia ta wchodzi w skład materiału dowodowego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia z uwagi na to, że jest to dowód przeprowadzony w ramach toczącego się postępowania. Biegły tymczasem zarówno w opinii głównej, jak i uzupełniającej konsekwentnie podtrzymał stanowisko, że obuwie jest dotknięte błędami konstrukcyjnymi – materiałowymi, które są wadami istotnymi i nienaprawialnymi. Dodatkowo ustosunkowując się do zarzutów pozwanego, biegły wyjaśnił, że obuwie było używane zgodnie z jego przeznaczeniem w pomieszczeniu zamkniętym, na co wskazuje estetyczny wygląd gumowych podeszew oraz płytki systemów sprężynujących w piętach. Natomiast rozdarcia części cholewek mają zdaniami biegłego charakter wad istotnych, wskazujących na zastosowanie słabych jakościowo wierzchnich materiałów. Pomimo zatem braku precyzyjnego wskazania w pisemnym uzasadnieniu wyroku powyższej oceny, stwierdzić należy, że Sąd wydał rozstrzygnięcie uwzględniając powyższe okoliczności.

Za niezrozumiały należy uznać zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 229 k.p.c. poprzez przyjęcie, że niezgodność zakupionego przez powódkę obuwia została przyznana przez pozwanego. Sąd I instancji wyraźnie wskazał rozpoczynając swoje rozważania, że kwestią sporną było przede wszystkim to czy w obuwiu zaistniała niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową.

Apelacji nie uzasadniały także zarzuty dotyczące naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu I instancji, zgodnie z którym fakt niezgodności towaru z umową winien udowodnić kupujący. Zgodnie bowiem z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy, jeśli przed upływem 6 miesięcy od wydania towaru stwierdzi się niezgodność towaru z umową, to domniemywa się, iż niezgodność ta tkwiła w towarze już w chwili wydania towaru, zatem domniemanie to dotyczy jedynie ustalenia, kiedy niezgodność powstała, w żadnym razie nie oznacza natomiast, iż wystarczy sam zarzut niezgodności towaru z umową, aby przyjąć, iż rzeczywiście ta niezgodność zaistniała.

Sąd wskazał, że na zasadzie przewidzianej w art. 6 k.c. pozwanego obciążał dowód wykazania, że niezgodność zakupionego towaru powstała na skutek nieprawidłowego użytkowania obuwia lub ma charakter mechaniczny.

Zauważenia wymaga, że Sąd prawidłowo w przedmiotowej sprawie rozłożył ciężar dowodu i nie naruszył prawa materialnego, a to art. 8 ust.1 powołanej ustawy w zw. z art. 6 k.c. Przeprowadzony dowód z opinii biegłego oraz opinii uzupełniającej daje wystarczającą podstawę do stwierdzenia, że powódka wykazała przesłanki odpowiedzialności pozwanego. Wykazała za pomocą tego dowodu, że uszkodzenie obuwia przez nią zakupionego jest niezgodnością z umową i jest konsekwencją nie sposobu użytkowania lecz zastosowania do produkcji obuwia wierzchnich materiałów o małej wytrzymałości i wadliwego sposobu połączenia ich ze spodami. Mimo zarzutów pozwanego biegły wyjaśnił, że konieczne byłyby badania laboratoryjne dla ustalenia parametrów oddziaływania sił zewnętrznych na poszczególne elementy obuwia. Jednocześnie biegły wskazał, że w obuwiu sportowym w tym przeznaczonym dla koszykarzy, dopuszczalne jest zastosowanie elementów ze skór syntetycznych, jednak ich rozmieszczenie i zastosowanie rozwiązań konstrukcyjnych powinny spełniać wysokie wymagania wytrzymałościowe. Zastosowanie więc na wierzchach spornego obuwia elementów ze skóry naturalnej w miejscu zginania nie doprowadziłoby ich do tak łatwego uszkodzenia. Pozwany nie odniósł się do opinii uzupełniającej biegłego. Z powyższych względów, skoro niezgodność towaru z umową została wykazana za pomocą dowodu z opinii biegłego oraz uzupełniającej opinii biegłego, zarzut naruszenia przepisu art. 6 k.c. podniesiony w apelacji uznać należy za niezasadny.

Rację należy przyznać pozwanemu w zakresie twierdzenia, że nie każde uszkodzenie jest niezgodnością towaru z umową. Jednakże to stwierdzenie pozostaje bez wpływu na wynik rozstrzygnięcia, skoro w przedmiotowym postępowaniu zostało ustalone, że uszkodzenie obuwia zakupionego przez powódkę jest niezgodnością towaru z umową, gdyż obuwie mimo że było przeznaczone do gry w koszykówkę halową, nie nadaje się do tego celu i jego właściwości nie odpowiadają właściwościom, które winny cechować towar tego rodzaju. Powódka wskazała dokładnie przyczyny zakupu obuwia, opinie jakimi się kierowała w powyższym zakresie, cel zakupu.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 8 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, w myśl którego jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo, jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa

albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna.

Z niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, iż strona pozwana odmówiła uwzględnienia reklamacji. Na etapie postępowania przesądowego pozwany wyraził wolę obniżenia ceny o 20 %, na co zgody nie wyraziła powódka. Niewątpliwym jest, co zostało wskazane przez biegłego, że zakupione obuwie nie nadaje się nie tylko do dalszego użytku, ale również do naprawy oraz że niezgodność ma charakter istotny, skoro uniemożliwiła córce powódki korzystanie z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem. Pęknięcie obuwia uniemożliwiło bowiem wykorzystanie go do celu do jakiego jest używany.

Zdaniem pozwanego w takiej sytuacji z uwagi na zasadę bezpieczeństwa obrotu prawnego oraz pacta sunt servanda, powódce mogło przysługiwać roszczenie o wymianę. Natomiast w jego ocenie Sąd brak uznania reklamacji potraktował jako niemożność naprawy czy wymiany zakupionego towaru.

Z przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego, wynika że kupującemu przysługują dwa roszczenia: doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymiany na nowy, chyba, że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1 art. 8 cytowanej powyżej ustawy, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia. (ust. 4). Przepis art. 8 ust. 4 cytowanej powyżej ustawy, reguluje zatem konsekwencje niezgodności towaru z umową, stanowiącej podstawową przesłankę odpowiedzialności sprzedawcy względem nabywcy towaru konsumpcyjnego. Kolejność uprawnień przysługujących konsumentowi w razie niezgodności towaru z umową nie jest uzależniona wprost od ich charakteru i wagi tej niezgodności. W okolicznościach przedmiotowej sprawy wykluczone było żądanie naprawy zakupionego obuwia, gdyż nie nadawało się ono do naprawy. W tym stanie rzeczy uprawnienie powódki byłoby ograniczone wyłącznie do żądania wymiany zakupionego obuwia. Nadmienić w tym miejscu należy, że stosowane przez pozwanego druki reklamacyjne nie wskazują żadnego roszczenia, które składający reklamację może zgłosić.

Dodatkowo Sąd Okręgowy zauważa, że możliwość odstąpienia od umowy uaktywnia się nie tylko wówczas gdy naprawa albo wymiana są niemożliwe. Wszak przepis art. 8 ust. 4 ustawy, wskazuje również że konsument ma możliwość odstąpienia od umowy wówczas gdy:

- sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu (wymianie lub naprawie) w odpowiednim czasie lub
- gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności,

Nadto przepis wskazuje, że przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie z uwagi na znaczny wpływ czasu od momentu zgłoszenia reklamacji (27 kwietnia 2011 r.) oczekiwanie, że powódka zażąda wymiany obuwia na nowe jest nieuzasadnione. Nie dość, że powódka została narażona na niegodności polegające na konieczności zakupu dla córki nowego obuwia sportowego, to dodatkowo okresu jaki upłynął od momentu dokonania reklamacji, nie sposób uznać za odpowiedni.

Z powyższych względów, w ocenie Sądu Okręgowego, uwzględniając żądanie zapłaty, będące wyrazem odstąpienia od umowy, Sąd I Instancji nie naruszył wskazanych przez apelującego przepisów. W wypadku odstąpienia jednej ze stron od umowy sprzedaży podlegającej reżimowi ustawy o sprzedaży konsumenckiej zastosowanie mają normy prawne wynikające z dyspozycji art. 8 ust 4 wyżej wspomnianego aktu prawnego, jak i art. 494 k.c. Zgodnie z ich

treścią skutkiem odstąpienia od umowy sprzedaży konsumenckiej, jako umowy wzajemnej, jest nie tylko powstanie po stronie kupującego roszczenia o zwrot zapłaconej ceny, ale również uprawnienie do żądania naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Do zasad tej odpowiedzialności ma zastosowanie art. 471 k.c. Oznacza to, że w realiach rozpoznawanej sprawy powódce przysługiwały dwa odrębne roszczenia – jedno o zwrot ceny zakupu i drugie o odszkodowanie w granicach uszczerbku w jej dobrach majątkowych – kwota 18 zł uiszczona tytułem wysyłki towaru i 60 zł poniesiona celem uzyskania opinii rzeczoznawcy.

Z powyższych względów apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w oparciu o przepis art. 385 k.p.c.